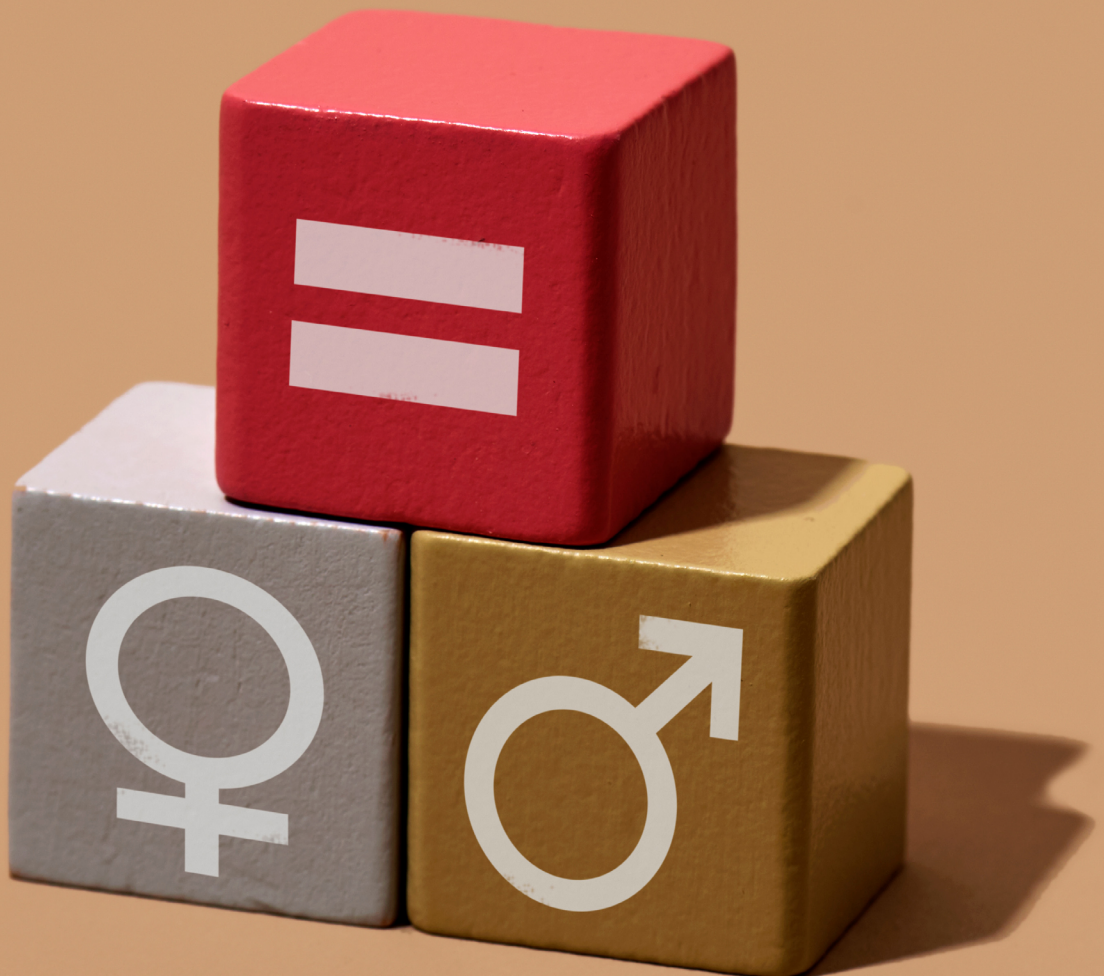

S&D

EU-Handvest van de rechten van de vrouw

Fractie van de Progressieve Alliantie van
Socialisten & Democraten
in het Europees Parlement

3 mei 2023, Krakau, Polen

Voorwoord

Alle mensen zijn gelijk en leven hun leven zonder geweld en discriminatie.

Gendergelijkheid is een kernwaarde van de Europese Unie. Het is een grondrecht dat is vastgelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, de Verdragen en het belangrijkste principe van de Europese pijler van sociale rechten.

Gendergelijkheid en vrouwenrechten zijn onmisbare en ondeelbare onderdelen van de mensenrechten en de basis van de rechtsstaat en veerkrachtige democratieën. Gendergelijkheid en vrouwenrechten zijn van vitaal belang en een voorwaarde om vrijheid, veiligheid, rechtvaardigheid, inclusie en welzijn voor de hele Europese samenleving te waarborgen en het volledige potentieel van de Unie op alle gebieden te bereiken.

Om volledige gendergelijkheid te bereiken, moeten de onderliggende oorzaken en gevallen van ongelijkheid, intersectionele discriminatie en vooroordelen worden aangepakt, zoals structurele ongelijkheden en stereotypen, die leiden tot discriminatie en ongelijke behandeling van vrouwen in al hun diversiteit. Daartoe is het van cruciaal belang om de beginselen van gendermainstreaming en genderbudgettering in alle wetgeving en beleid van de Unie en de lidstaten toe te passen.

Dit Handvest stelt uniforme normen voor vrouwenrechten in de Unie vast en dient als leidraad voor gendergelijkheid bij de vaststelling en uitvoering van al het beleid van de Unie op Europees en nationaal niveau. Het bevestigt ook de inzet van de Unie om gendergelijkheid te bereiken en de eerbiediging en bescherming van de grondrechten van vrouwen in al hun diversiteit te waarborgen, waarbij moet worden voorkomen dat de toegang tot en de uitoefening van die rechten wordt belemmerd.

De Europese Commissie, het Europees Parlement en de Europese Raad erkennen daarom de hierna beschreven rechten en beginselen en onderstrepen het belang van de bescherming van deze rechten.

HOOFDSTUK 1: **Onderwijs**

Artikel 1

Genderbewuste lesprogramma's

1. Elke vrouw en elk meisje heeft recht op inclusief onderwijs. Het genderperspectief moet worden opgenomen in de lesprogramma's van scholen met als doel de bewustwording te vergroten en de intersectionele discriminatie van vrouwen en meisjes aan te pakken en de volgende generaties in staat te stellen stereotypen, discriminatie en ongelijkheden te overwinnen om genderevenwichtige samenlevingen te bevorderen en in stand te houden. Jongens en mannen moeten van jongs af aan bewust gemaakt worden van de bestaande structurele ongelijkheden op basis van patriarchale systemen en de noodzaak om deze te veranderen en hen volledig te betrekken bij het werk voor gendergelijkheid. Het is de sleutel tot het bereiken van genderevenwichtige samenlevingen.
2. Elke vrouw en elk meisje heeft het recht op volledige toegang tot alle gebieden van het hoger onderwijs. Maatregelen gericht op het aanmoedigen van vrouwen en meisjes om zich te specialiseren in beroepen waarin zij ondervertegenwoordigd zijn, worden ondersteund. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan beroepen met een positieve maatschappelijke en economische impact om ervoor te zorgen dat vrouwen goed zijn toegerust voor toekomstige economische transitieën en ontwikkelingen. Daarom moet er in het bijzonder voor worden gezorgd dat:
 - a. meisjes en vrouwen toegang hebben tot alle verschillende specialisaties in het onderwijs en worden aangemoedigd om verschillende opleidingen te volgen, ook die welke verband houden met door mannen gedomineerde beroepen;
 - b. genderperspectief wordt opgenomen in de schoolcurricula om historische discriminatie van vrouwen en meisjes en genderstereotypen aan te pakken en dat de invloed van vrouwen op historische, economische en maatschappelijke ontwikkelingen wordt erkend.

Artikel 2

Gelijke toegang tot onderwijs

1. Elke vrouw en elk meisje heeft toegang tot onderwijs. Geen enkele vrouw mag worden gediscrimineerd bij het volgen van onderwijs. Gelijke vertegenwoordiging van vrouwen in belangrijke studierichtingen moet worden gewaarborgd, aangezien dit van cruciaal belang is om vrouwen in staat te stellen hun rechten uit te oefenen, gendergelijkheid te bereiken en het volledige potentieel van de Unie te benutten.
 - a. Vrouwen en meisjes moeten positief worden aangemoedigd om een universitaire opleiding te volgen in sectoren die naar verwachting een cen-

trale rol zullen spelen in de toekomstige Europese economie, zoals de sector wetenschap, technologie, techniek en wiskunde in het kader van de digitale en groene transitie.

- b. Om ervoor te zorgen dat vrouwen gelijke toegang tot onderwijs hebben, worden maatregelen bevorderd die vrouwen stimuleren om diploma's te behalen in sectoren waarin zij ondervertegenwoordigd zijn, zoals de technische en wiskundige sectoren. . Daartoe worden openbare universiteiten aangemoedigd om maatregelen in te voeren, zoals quota of gereserveerde lijsten voor vrouwen die zich aanmelden voor de programma's die verband houden met de door mannen gedomineerde sectoren. Maatregelen om mannen aan te moedigen deel te nemen aan door vrouwen gedomineerde studies worden bevorderd.
- c. Tegelijkertijd moeten jongens worden aangemoedigd om in door vrouwen gedomineerde sectoren te gaan werken, zoals de zorg, wat cruciaal is voor de toekomst van onze samenlevingen.
- d. Er worden passende overheidsmiddelen uitgetrokken voor de bevordering van het onderwijs aan vrouwen en meisjes. In het bijzonder worden maatregelen ingevoerd die vrouwen en meisjes aanmoedigen om diploma's te behalen met een positieve maatschappelijke en economische impact.

HOOFDSTUK 2: **Economische onafhankelijkheid**

Artikel 3 **Volledige deelname aan de arbeidsmarkt**

1. Vrouwen in al hun diversiteit hebben het recht om zonder discriminatie een baan naar keuze uit te oefenen.
2. Gendergelijkheid moet worden gegarandeerd op alle gebieden, waaronder deelname aan de arbeidsmarkt. Alle wetten en praktijken die feitelijk of potentieel discriminerend zijn voor vrouwen moeten worden verboden, vooral die welke betrekking hebben op aanwerving, arbeidsvoorwaarden en loopbaanontwikkeling.
 - a. Gendermainstreaming wordt opgenomen in alle beleidsmaatregelen, wetgeving en effectbeoordelingen om een eerlijke en gelijke deelname van mannen en vrouwen aan de arbeidsmarkt te waarborgen. Maatregelen gericht op het verbeteren van gendergelijkheid op de arbeidsmarkt worden ingevoerd, zoals rapportage- en openbaarmakingsverplichtingen voor werkgevers die gendergevoelige informatie verschaffen over salarisniveaus, loopbaanontwikkeling, verlofregelingen en andere relevante indicatoren.

- b. De rechten van groepen die te maken hebben met meervoudige en intersectionele vormen van discriminatie, waaronder vrouwen met een handicap, vrouwen van kleur, migrantenvrouwen en vrouwen uit etnische minderheden, oudere vrouwen, vrouwen meteen beroepsdiploma, vrouwen met gezondheidsproblemen, alleenstaande moeders, LGBTQ+-vrouwen en vrouwen in landelijke, moeten worden beschermd en bevorderd. In dit verband moet het concept van de bestrijding van meervoudige discriminatie en de integratie van intersectionele analyse worden opgenomen in het hele beleid van de Europese Unie en haar lidstaten, ook met betrekking tot het arbeidsmarktbeleid.
- 3. Elke vrouw heeft recht op een eerlijk en adequaat loon en op sociale zekerheid, zonder discriminatie, dat voorziet in een fatsoenlijke levensstandaard en ouder worden. Daartoe moet het principe van gelijk loon voor gelijk of gelijkwaardig werk gerespecteerd en gehandhaafd worden. De loon- en pensioenkloven tussen mannen en vrouwen moeten op passende wijze worden aangepakt en weggewerkt. In het bijzonder moet het probleem van gelijke beloning voor gelijkwaardig werk in verschillende beroepssectoren worden aangepakt om tot een eerlijkere waardering en dus betere beloning te komen in sectoren die traditioneel door vrouwen worden gedomineerd en laag betalen.
- 4. In het beleid voor beroepsonderwijs en -opleiding wordt een genderperspectief opgenomen om de volledige participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt te waarborgen, met name tijdens economische transitie, zoals de digitale of groene transitie. Specifieke maatregelen om de terugkeer van vrouwen met ouderschapsverlof naar de arbeidsmarkt te vergemakkelijken en maatregelen om vaders aan te moedigen hun zorgverantwoordelijkheid over te nemen, worden ingevoerd met het oog op het bereiken van het model “gelijkverdiener-gelijkverzorger”.
- 5. Aangezien de economische onafhankelijkheid en emancipatie van vrouwen van cruciaal belang is voor het bereiken van gendergelijkheid en het waarborgen van vrouwenrechten, moeten de Europese Unie en de lidstaten ervoor zorgen dat hoge functies, waaronder functies in de bèta/technische sector, in gelijke mate toegankelijk zijn voor alle vrouwen.

Artikel 4

Gelijk loon voor gelijk werk

De sectorale segregatie, die een belangrijke oorzaak is van de loon- en pensioenkloof tussen mannen en vrouwen, moet worden opgeheven. Daartoe moet met name het volgende worden ingevoerd:

- a. duidelijke definitie van de waarde van werk;
- b. genderneutrale functiewaarderingsinstrumenten en classificatiesystemen;

- c. duidelijke en niet-discriminerende criteria die een betere evaluatie en een eerlijkere beloning mogelijk maken voor werk in alle sectoren, en met name in sterk gefeminiseerde sectoren zoals de zorg.

Artikel 5

Balans werk-privé

1. Elke vrouw heeft recht op een eerlijk en gezond evenwicht tussen werk en privéleven. Het onevenredige aandeel van onbetaald huishoudelijk en zorgwerk moet worden aangepakt door maatregelen in te voeren die gericht zijn op het verbeteren van een eerlijke verdeling van dergelijk werk tussen vrouwen en mannen.
2. Er worden gendergevoelige onderwijs- en bewustmakingsprogramma's ingevoerd die de ongelijke verdeling van onbetaald werk en de daaruit voortvloeiende nadelige positie van vrouwen op de arbeidsmarkt aanpakken. Werkgevers stellen een kader op voor flexibele werkregelingen voor iedereen om een eerlijker verdeling van dergelijk werk aan te moedigen en nemen het genderperspectief op in hun intern beleid.

Artikel 6

Ouderlijke - en zorgverantwoordelijkheden

1. Elke ouder heeft recht op een eerlijke verdeling van zorgtaken. Geen enkele vrouw mag gediscrimineerd worden op de arbeidsmarkt omwille van haar keuze om een kind of kinderen te baren of op te voeden. Mannen aan de andere kant moeten worden aangemoedigd en niet worden gediscrimineerd bij het vervullen van hun deel van de zorgtaak, aangezien dit een voorwaarde is voor het bereiken van een samenleving waarin mannen en vrouwen gelijk zijn en een systeem van gelijke verdieners en gelijke verzorgers.
2. Om de zorg tussen ouders eerlijker te verdelen, wordt vaderschapsverlof ingevoerd en is ten minste de helft van het ouderschapsverlof niet overdraagbaar tussen de ouders.
3. Kinderopvang van goede kwaliteit moet betaalbaar, gemakkelijk toegankelijk en gegarandeerd zijn voor alle kinderen vanaf nul jaar in heel Europa, ook in plattelandsgebieden. Er worden maatregelen ingevoerd om alleenstaande ouders te ondersteunen om actief deel te nemen aan de arbeidsmarkt.
4. Kwalitatieve, betaalbare en toegankelijke zorg voor ouderen en mensen met een handicap, in het bijzonder in plattelandsgebieden, moet worden gegarandeerd.
5. Er moet worden gezorgd voor een relevant wetgevingskader en investeringen om de overgang naar een echte zorgeconomie te vergemakkelijken. Dit omvat

zorgverlof en uitgebreide mogelijkheden voor flexibele arbeidsomstandigheden voor werknemers die zorg of steun verlenen aan een familielid.

Artikel 7

Economisch geweld aanpakken

1. Cruciaal is dat elke vrouw recht heeft op economische autonomie om gendergelijkheid en de rechten, veiligheid en waardigheid van vrouwen te garanderen.
2. Lonen en individuele sociale uitkeringen worden betaald op een bankrekening van de begunstigde zelf of, indien gezamenlijk, alleen op voorwaarde dat dit in overleg met beide partners gebeurt. Dergelijke betalingen op een derdenrekening zijn verboden.

Artikel 8

Gendervooroordelen in belastingen aanpakken

1. Het fiscale beleid mag niet discriminerend zijn voor vrouwen en moet de economische onafhankelijkheid van vrouwen ondersteunen.
2. Gendervooroordelen in belastingen moeten worden aangepakt en weggewerkt. Genderperspectief wordt opgenomen in het fiscaal beleid om tegemoet te komen aan de verschillende sociaaleconomische behoeften van vrouwen en om bij te dragen tot de eliminatie van alle schadelijke genderrollen. In het bijzonder moet het volgende worden aangepakt:
 - a. impliciete vertekeningen in werkgerelateerde belastingaftrekken en -vrijstellingen, zoals een gunstige fiscale behandeling van extra werkuren, die vooral ten goede komen aan beroepen die momenteel vooral door mannen worden uitgeoefend;
 - b. economische negatieve prikkels voor tweeverdieners die de arbeidsmarkt betreden, met name in het kader van de gezamenlijke belastingregeling;
 - c. belasting op goederen, zoals menstruatie- en schoonheidsproducten, die vrouwen onevenredig zwaar treft en ertoe leidt dat vrouwen een grotere btw-last dragen. De roze belasting, waarbij producten duurder zijn die voor vrouwen op de markt worden gebracht, moet worden afgeschaft, aangezien dit fenomeen een vorm van discriminatie op grond van geslacht is.

HOOFDSTUK 3: **Gelijke vertegenwoordiging**

Artikel 9 **Gelijkheid in politieke besluitvorming**

1. Alle vrouwen hebben het recht om gelijk vertegenwoordigd te zijn in besluitvormingsprocessen in de politiek en om een actieve rol te spelen in de politieke besluitvorming, op alle niveaus. Burgerparticipatie van vrouwen moet worden versterkt en ondersteund, inclusief de integratie en adequate financiering van vrouwenrechtenorganisaties.
2. Om een gelijke vertegenwoordiging in de politieke besluitvorming te waarborgen, worden maatregelen ter bevordering van pariteit in politieke organen, zoals quota, gereserveerde lijsten of ritslijsten, gepropageerd en geïmplementeerd.
3. De Unie en de lidstaten moeten gelijke vertegenwoordiging van vrouwen in de politieke besluitvorming op alle niveaus bevorderen.

Artikel 10 **Schadelijke praktijken in de politiek aanpakken**

1. Geen enkele vrouw die een openbaar mandaat uitoefent, mag online of offline het slachtoffer worden van intimidatie of enige andere discriminerende of denigrerende behandeling. Aangezien een dergelijke behandeling een vorm van gendergerelateerd geweld is en vaak een zwijgend effect heeft, waardoor vrouwen afzien van het aanvaarden van politieke en openbare functies, wat leidt tot een ongelijke verdeling van de politieke macht, moeten specifieke maatregelen tegen intimidatie van vrouwelijke ambtenaren worden ingevoerd om ervoor te zorgen dat vrouwen hun politieke mandaat volledig en vrij kunnen uitoefenen.
2. Alle politieke instellingen, waaronder nationale en lokale overheden, parlementen en andere besluitvormingsorganen, evenals politieke partijen, voeren gendergevoelige gedragscodes in om gendergelijkheid te bevorderen en discriminatie van vrouwen in de politiek uit te bannen. Er worden verplichte cursussen tegen intimidatie voor ambtenaren ingevoerd, met effectieve sancties in geval van niet-naleving van de regels.

Artikel 11 **Gelijkheid in economische besluitvorming**

1. Alle vrouwen hebben het recht om gelijk vertegenwoordigd te zijn in de economische besluitvorming. Belemmeringen, zoals discriminatie op grond van geslacht en gevestigde rolpatronen, moeten worden weggenomen.

2. Bedrijven moeten maatregelen invoeren om de gelijke vertegenwoordiging van vrouwen in raden van bestuur en in managementposities te verbeteren om een eerlijke vertegenwoordiging te waarborgen en te profiteren van de economische voordelen van genderevenwicht in het management.
3. Er worden verplichte genderbewuste programma's en trainingen ingevoerd voor directeuren van overheidsbedrijven die een rolmodel zijn voor particuliere bedrijven. Dergelijke programma's moeten bijdragen aan de uitbanning van intimidatie en discriminatie van vrouwen en aan de bevordering van de deelname van vrouwen aan de economische besluitvorming binnen het bedrijf.

Artikel 12

Genderbewuste bedrijfscultuur

1. Geen enkele vrouw mag worden onderworpen aan enige vorm van discriminerende of denigrerende behandeling op haar werkplek of tijdens de uitoefening van haar professionele taken. Aangezien vrouwen vaak onevenredig zwaar worden getroffen door schadelijke genderstereotypen en discriminatie in professionele omgevingen, moeten bedrijven het genderperspectief opnemen in hun gedragscodes om gendergelijkheid te waarborgen en een einde te maken aan alle vormen van intimidatie, waaronder seksuele en psychologische intimidatie, discriminatie, vernederende behandeling en alle schadelijke praktijken die vrouwen in een nadelige positie plaatsen.
2. Voor al het personeel, en in het bijzonder voor het personeel op managementniveau, moeten gendergevoelige opleidingsprogramma's tegen intimidatie worden ingevoerd die gericht zijn op het elimineren van schadelijke genderstereotypen en impliciete vooroordelen die een negatieve invloed kunnen hebben op vrouwen op het werk, met inbegrip van effectieve sancties in geval van niet-naleving van de regels.
3. Bedrijven voeren intern beleid dat gericht is op gendergelijkheid binnen hun structuren. Dergelijke bedrijven moeten periodiek verslag uitbrengen. Dergelijke verslagen moeten openbaar worden gemaakt en informatie bevatten over alle inspanningen die worden gedaan om gendergelijkheid te waarborgen, waaronder noodzakelijkerwijs gendergevoelige informatie over beloningsniveaus.
4. Vrouwelijk ondernemerschap moet worden bevorderd. Er worden passende overheidsmiddelen uitgetrokken om ervoor te zorgen dat vrouwen kennis en vaardigheden op het gebied van ondernemerschap verwerven en dat mannen en vrouwen gelijke kansen krijgen om zaken te doen.

HOOFDSTUK 4:

Gendergerelateerd geweld en intimidatie aanpakken

Artikel 13

Waardigheid, veiligheid en zekerheid

1. Gendergerelateerd geweld is een schending van de mensenrechten. Elke vrouw heeft het recht om waardig en in vrijheid te leven, vrij van elke vorm van geweld, intimidatie, dwang of discriminatie, zowel in de privésfeer als in het openbaar. Aangezien vrouwen onevenredige en gendergerelateerde vormen van geweld ondervinden, moet gendergerelateerd geweld (GBV) worden gedefinieerd als een type misdrijf dat wordt vermeld in artikel 83, lid 1, VWEU en specifiek worden aangepakt.
 - a. De definitie van GBV omvat, maar is niet beperkt tot, vrouwenmoord, fysiek geweld, psychologisch geweld, seksueel geweld, met inbegrip van seksuele intimidatie en verkrachting, ontzegging van de toegang tot seksuele en reproductieve gezondheidsrechten (SRGR), genitale verminkingen bij vrouwen en intersekse vrouwen, gedwongen sterilisatie, stalking, seksistische haatzaaiende uitlatingen zowel online als offline, waaronder tegen vrouwen in de politiek en de publieke sfeer, sociaaleconomische tekortkomingen, dwangmatige controle en huiselijk geweld. De definitie moet specifiek gendergerelateerd cybergeweld adresseren. Verschillende vormen van intimidatie en andere schadelijke praktijken online, waaronder cyberpesten, cyberstalking, doxing, deepfakes, wraakporno, moeten worden aangepakt, aangezien ze een vorm van gendergerelateerd geweld vormen en schadelijke praktijken zijn die discriminerende genderstereotypen in stand houden die onevenredig veel vrouwen treffen en daarom op passende wijze moeten worden aangepakt en uitgebannen.
 - b. Het genderperspectief wordt opgenomen in alle beleid en wetgeving gericht op het aanpakken en uitbannen van alle vormen van geweld. Er zijn specifieke definities, procedures en sancties die op passende wijze tegemoetkomen aan de behoeften van vrouwen bij de aanpak van alle vormen van GBV, met inbegrip van huiselijk geweld en seksuele intimidatie. Secundaire intimidatie en zogenaamde “institutionele vormen van geweld” moeten ook specifiek en passend worden aangepakt, omdat ze ernstige schadelijke gevolgen hebben voor vrouwen en meisjes en voor de samenleving als geheel.
 - c. Alle slachtoffers van GBV moeten zonder vooroordelen toegang hebben tot de rechter en moeten een billijke schadevergoeding kunnen eisen. Slachtoffers van GBV moeten toegang hebben tot gespecialiseerde hulp die rekening houdt met hun specifieke behoeften.
2. Er worden Europese normen vastgesteld voor de preventie van en steun aan slachtoffers van GBV. Deze normen omvatten toegankelijke en goed gefinanci-

erde gendersensitieve ondersteuningsdiensten voor slachtoffers van gendergerelateerd geweld en hun familie en afhankelijkheid, evenals opleidings- en bewustmakingscampagnes gedurende de hele levenslange leercyclus.

Artikel 14

Gendergevoelig onderwijs en opleiding

1. Gendergevoelig onderwijs over GBV, dat zowel offline als online bestaat, is een verplicht onderdeel van alle schoolprogramma's om GBV en de onderliggende oorzaken ervan, zoals schadelijke genderstereotypen en toxische masculiniteit, en transgendergerelateerde intimidatie, haatzaaien en discriminatie, aan te pakken en uit te bannen. De Unie ondersteunt deze inspanningen door grensoverschrijdende samenwerking tussen de lidstaten te bevorderen, door platforms te creëren voor het uitwisselen van beste praktijken met betrekking tot gendersensitief onderwijs en door vrij beschikbare, op feiten gebaseerde, op de leeftijd afgestemde informatie en materialen ter beschikking te stellen die gericht zijn op het bevorderen van gendergelijkheid onder kinderen en adolescenten, waaronder intersectorale preventiemaatregelen.
2. Er worden gendergevoelige opleidingsprogramma's opgezet voor rechtshandhavinginstanties, gerechtelijke autoriteiten en gezondheidswerkers om ervoor te zorgen dat gevallen van genderspecifiek geweld op de juiste wijze worden behandeld, met inbegrip van de interpretatie van bewijsmateriaal en alomvattende steun voor vrouwelijke slachtoffers, met name in gevallen van huiselijk geweld.

HOOFDSTUK 5:

Gezondheid en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR)

Artikel 15

Gezondheid

1. Genderongelijkheid en gendervooroordelen in de gezondheidszorg zijn hardnekkig en kunnen leiden tot schadelijke tot nadelige resultaten voor vrouwen. Gendervooroordelen in de gezondheidszorg moeten worden aangepakt door middel van specifieke maatregelen, zoals het aanpakken van de ongelijkheid op het gebied van onderzoek in de gezondheidszorg en het bevorderen van gelijke deelname van vrouwen die werkzaam zijn in de gezondheidszorg en het onderzoek.
2. Iedere vrouw heeft recht op de hoogste standaard van gezondheidszorg, zonder discriminatie en gegarandeerd gedurende haar hele leven. Dit recht omvat onder andere toegang tot tijdige, betaalbare en adequate gezondheidszorg en aanverwante diensten, betaalbare medicijnen en vaccins, en toegang tot uitgebreide informatie hierover.

3. Om volledig gebruik te kunnen maken van dat recht, moet het genderperspectief in aanmerking worden genomen in al het gezondheidsgerelateerde beleid en vooral in gezondheids- en klinisch onderzoek.

Artikel 16

Gezondheidszorg voor moeders en abortus

1. Elke vrouw heeft het recht om vrij over haar lichaam en leven te beslissen en om haar lichamelijke autonomie en zelfbeschikking gegarandeerd en gerespecteerd te zien. Het lichaam van een vrouw is niet te koop of te exploiteren.
2. Iedere vrouw heeft recht op universele kraamzorg van de hoogste kwaliteit, essentieel voor de volledige verwezenlijking van het recht van vrouwen op gezondheid en aanverwante rechten, zoals het recht om over haar lichaam en leven te beslissen. Belemmering van de toegang tot dergelijke zorg vormt een schending van de mensenrechten.
3. Er worden Europese normen voor de gezondheidszorg voor moeders vastgesteld, met inbegrip van Europese gynaecologische, obstetrische en perinatale normen, teneinde het volledige en gelijke genot van alle in dit handvest vastgelegde rechten te waarborgen, in het bijzonder het recht op universele gezondheidszorg voor moeders en abortuszorg.
4. Elke vrouw heeft recht op legale, veilige, universele en betaalbare abortuszorg en -diensten zonder discriminatie.
5. Geen enkele vrouw mag worden onderworpen aan enige vorm van vernederende behandeling wanneer zij toegang heeft tot abortusdiensten. Belemmering van de toegang tot dergelijke diensten vormt een schending van de mensenrechten. Het ontzeggen van abortushulpverlening kan ook neerkomen op foltering of wrede behandeling, die de dood tot gevolg kan hebben. Maatregelen die de mogelijkheid van vrouwen om dit recht ten volle uit te oefenen daadwerkelijk of potentieel belemmeren, zoals verplichte counseling of onevenredige wachttijden, zijn verboden.

Artikel 17

Geïnformeerde gezinsplanning

Elke vrouw heeft het recht om in vrijheid te beslissen of, hoe en wanneer ze kinderen wil. Geen enkele vrouw mag gedwongen worden tot onbedoeld of ongewenst moederschap. Mensen in een overgangsproces mogen niet worden onderworpen aan verplichte sterilisatie.

1. Elke vrouw heeft recht op toegankelijke en betaalbare vruchtbaarheidsbehandelingen als integraal onderdeel van het gezondheidszorgsysteem, zonder enige vorm van discriminatie en vooral zonder discriminatie op basis van seksuele geaardheid of burgerlijke staat.

2. Elke vrouw heeft recht op moderne, kwalitatief goede, betaalbare en gemakkelijk toegankelijke anticonceptie. Anticonceptiemethoden moeten worden gepromoot, aangezien anticonceptie een van de beste middelen is om zowel mannen als vrouwen mondiger te maken en hen in staat te stellen geïnformeerde beslissingen te nemen over gezinsplanning.
3. Om de volledige verwezenlijking van deze rechten te garanderen, moet objectieve, vrij toegankelijke en volledige informatie over anticonceptie en vruchtbaarheidsbehandelingen worden verstrekt.

Artikel 18

Informatie en voorlichting over SRGR

1. Elke vrouw heeft het recht om te leven in een samenleving die is opgeleid en zich bewust is van de problemen die voornamelijk of volledig vrouwen treffen, en in het bijzonder die met betrekking tot seksuele en reproductieve gezondheid. Om dat doel te bereiken moet alomvattende en op de leeftijd afgestemde seksuele voorlichting en voorlichting over relaties verplicht worden opgenomen in het lesprogramma van scholen, noodzakelijkerwijs voor zowel jongens als meisjes. Dit onderwijs moet het genderperspectief omvatten en objectieve, actuele en empirisch onderbouwde informatie verstrekken over seksuele en reproductieve gezondheid, anticonceptie en gezinsplanning, alsmede over seksualiteit en relatiekwesaties, overeenkomstig de rechten en beginselen die in dit handvest en andere relevante internationale normen zijn vastgelegd.
2. Elke vrouw heeft recht op vrije toegang tot volledige, op feiten gebaseerde en objectieve informatie over haar gezondheid en de beschikbare gezondheidszorg, inclusief over seksuele en reproductieve gezondheid en rechten.

HOOFDSTUK 6:

Feministisch buitenlands beleid en crisisbeheer

Artikel 19

Genderbewuste crisisbeheersing

1. Het genderperspectief moet worden opgenomen in het crisisbeheersbeleid om rekening te houden met de specifieke behoeften van vrouwen in tijden van crisis, waaronder oorlog, humanitaire crises en crises als gevolg van klimaatverandering. In het bijzonder moeten kwesties die alleen of voornamelijk vrouwen treffen in tijden van crisis, zoals seksuele uitbuiting of mensenhandel, specifiek worden aangepakt. Gendergerelateerd geweld als oorlogswapen moet ondubbelzinnig erkend worden als oorlogstactiek en oorlogsmisdaad. Crisisdiensten moeten een genderbewust beleid voeren om vrouwen te ondersteunen.

2. Op het niveau van de Unie bevordert de Unie in tijden van crisis de samenwerking tussen de lidstaten om ervoor te zorgen dat vrouwen hun grondrechten, waaronder de in dit handvest vastgelegde rechten, ten volle kunnen uitoefenen.

Artikel 20

Genderperspectief in buitenlands beleid

1. Het genderperspectief wordt geïntegreerd in het buitenlands beleid en het externe optreden van de Unie en de lidstaten. In het bijzonder wordt ervoor gezorgd dat:
 - a. Het genderperspectief altijd in aanmerking wordt genomen in het ontwikkelingshulpbeleid en er voldoende financiering wordt gegeven aan programma's die werken aan gendergelijkheid, waaronder seksuele en reproductieve gezondheid en rechten;
 - b. Het genderperspectief wordt opgenomen in de analyses, effectbeoordelingen en gegevensverzameling met betrekking tot de externe financiering en deelname aan beleidsdialogen met derde landen;
 - c. het genderperspectief wordt geïntegreerd in alle acties voor vredesopbouw, waarbij zinvolle participatie van vrouwen en gemarginaliseerde groepen wordt gestimuleerd.
2. In het migratiebeleid van de Unie en de lidstaten wordt rekening gehouden met de specifieke behoeften van migrantenvrouwen en vrouwen die asiel zoeken. Er moet voor worden gezorgd dat deze vrouwen volledig gebruik kunnen maken van hun mensenrechten, waaronder noodzakelijkerwijs de rechten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid en toegang tot diensten voor slachtoffers van gendergerelateerd geweld.

WWW.SOCIALISTSANDEMOCRATS.EU

OVER DE S&D GROEP

De S&D-Fractie wordt vertegenwoordigd door 139 leden in 26 EU-landen. De S&D-Fractie is de op één na grootste fractie in het Europees Parlement en onze Parlementsleden werken in alle parlementaire commissies en interparlementaire delegaties. Wij staan voor een inclusieve Europese samenleving gebaseerd op de principes van solidariteit, gelijkheid, diversiteit, vrijheid en eerlijkheid. We voeren campagne voor sociale rechtvaardigheid, banen en groei, consumentenrechten, duurzame ontwikkeling, hervormingen van de financiële markten en mensenrechten om een sterker en democratischer Europa en een betere toekomst voor alle burgers te creëren.

En vergeet niet om op de hoogte te blijven van al onze initiatieven en reacties op:

socialistsanddemocrats

TheProgressives

socialistsanddemocrats

Socialists and Democrats

The Progressives

socsanddems

socialistsanddemocrats

takealeft

The Progressives

socialistsanddemocrats